

Generalni direktor Poreske uprave Kosova,

U skladu sa članom 9. osnovnog zakona br. 03/L-222 o poreskoj upravi i procedurama, izmenjenog i dopunjenog Zakonom br. 04/L-102 i Zakonom br. 04/L-223, ovim donosi:

JAVNO OBJAŠNENJE ODLUKE br. 01/2022

O

**PROCEDURAMA ZA PRAVNO NASLEĐIVANJE INDIVIDUALNIH
POSLOVANJA NAKON SMRTI VLASNIKA**

SVRHA

Svrha ovog Javnog objašnjenja je da objasni postupke sa poreskog aspekta koji se odnose na nasleđivanje individualnog poslovanja nakon smrti vlasnika.

DELOKRUG

Ovo Obrazloženje javne odluke je namenjeno svim poreskim obveznicima koji imaju status fizičkog poslovnog lica (Individualno poslovanje), kao i svim službenicima Poreske uprave Kosova koji se bave razmatranjem zahteva poreskih obveznika, inspekcijama i vršenjem poreskih revizija.

PRAVNA OSNOVA

- Član 6, stav 6 Zakona br. 05/L-037 o porezu na dodatu vrednost;
- Administrativno uputstvo br. 03/2015 za sprovođenje Zakona br. 05/L-037 o porezu na dodatu vrednost;
- Član 8, stav 1 Zakona br. 05/L-028 o porezu na lični dohodak;

POSTUPCI ZA PRAVNO NASLEĐIVANJE INDIVIDUALNIH POSLOVANJA NAKON SMRTI VLASNIKA

Za potrebe poreza, postupanje u slučajevima zakonitog poslovnog nasleđivanja nakon smrti vlasnika jednog ili više zakonskih naslednika je kako sledi:

1. Član 6. stav 6. Zakona br. 05/L-037 o porezu na dodatu vrednost (u daljem tekstu Zakon o PDV-u), utvrđuje da se lice koje nastavlja da obavlja privrednu delatnost umrlog poreskog obveznika tretira kao da je registrovan za PDV, citiramo:

„PUK će tretirati svako lice koje obavlja privrednu delatnost oporezivog lica koje umre ili bankrotira ili nije u stanju da razvija privrednu delatnost kao da je registrovano za potrebe PDV-a od datuma kada je poreski obveznik umro ili bankrotirao ili je nelikvidan dok se druga osoba ne registruje.“

2. Član 23, stav 1, podstav 1.2 Administrativnog uputstva br. 03/2015, utvrđuje razliku između prenosa poslovanja i zakonskog nasleđa poslovanja, kao i način zakonskog nasleđivanja, citiramo:

„Prenos poslovanja se uglavnom zasniva na notarskom overenom ugovoru između prenosioca i primaoca. Prenos poslovanja po osnovu pravnog nasleđa, kao što su testamenti, zakonsko nasleđe i ostavinski ugovori u slučaju smrti oporezivog lica koji su nastali van okvira Zakona o PDV-u, prema članu 13. Zakona, ne primenjuju se na ove slučajeve.“

3. Prenos imovinskih prava sa oporezivog lica na jednog ili više naslednika u slučaju nastavka privredne delatnosti ne smatra se isporukom dobara i nije oporeziva isporuka. To znači da ne podleže oporezivanju prema članu 3. Zakona o PDV-u, jer nedostaje isporuka dobara, naknada i radnja kao poreskog obveznika. U takvim slučajevima, nasleđena imovina treba da se koristi za privrednu delatnost pravnog sledbenika, i treba da bude usmerena na nastavak poslovanja.
4. Zadržavanje dobara u neposlovne svrhe nakon prestanka privredne delatnosti ili nakon odjave poslovanja preminulog (poreskog obveznika), kada je PDV na tu robu u potpunosti ili delimično predmet umanjenja, treba tretirati kao isporuku dobara za razmatranje prema članu 12.3 Zakona o PDV-u, citiramo:

„Izuzev slučajeva iz člana 13. ovog zakona, zadržavanje dobara od strane oporezivog lica, odnosno njegovih naslednika, kada prestane da obavlja oporezivu privrednu delatnost, kada PDV na ta dobra postane u potpunosti ili delimično predmet odbitka prilikom njihovog sticanja ili korišćenja u skladu sa stavom 1. ovog člana smatra se i nabavkom dobara za naknadu.“

To znači da ako naslednik poslovanja koristi nasledenu imovinu u privatne svrhe, a ne u poslovne svrhe, to se smatra isporukom dobara za naknadu i oporezivom isporukom.

5. Poslovni naslednici su odgovorni za dugove koji opterećuju naslede, uključujući odgovornost za poreske obaveze ostavioca srazmerno svom delu koji su nasledili u skladu sa relevantnim Zakonom o nasleđivanju na Kosovu.
6. U slučaju smrti, kao i u slučaju gubitka poslovne sposobnosti preduzetnika (odlukom nadležnog suda), naslednik, koji u ovom slučaju kao fizičko lice ima sposobnost obavljanja delatnosti privrednika, može nastaviti da obavlja privrednu delatnost ako je to predviđeno rešenjem nadležnog suda o nasleđivanju i ugovorom između njih (naslednika) koji je overen kod notara, za nastavak privredne delatnosti, kao zakonski zastupnik imovine koji je potpisan od strane svih naslednika.
7. Naslednik, kao zakonski zastupnik imovine, dužan je da u roku od trideset (30) dana od dana smrti vlasnika, obavesti Poresku upravu Kosova za nastavak privredne delatnosti.
8. U slučaju smrti vlasnika, preostale poreske obaveze se prenose na pravne sledbenike. Poreske obaveze će se prenositi samo ako su nastale pre smrti vlasnika.
9. Za period od trenutka smrti vlasnika do prihvatanja nasledstva sa obavezama, zakonski zastupnik imovine je odgovoran za izmirivanje poreskih obaveza.
10. Ukoliko su ispunjeni svi zakonski uslovi predviđeni za ove slučajeve poslovnog pravnog nasleđivanja, nadležna Regionalna operativna direkcija/Odeljenje za velike poreske obveznike će objavit i poništiti sve dokumente izdate ovom preminulom licu, kao npr.:
 - PDV sertifikat,
 - Potvrda o fiskalnom broju (ako postoji) itd.Ovi dokumenti će se povući i smatrati nevažećim od datuma odobrenja zahteva za pravno nasleđivanje poslovanja.
11. Pravni sledbenik poslovanja, u roku od trideset (30) dana od dana donošenja Rešenja o nasleđivanju od strane nadležnog suda, mora pisanim putem obavestiti nadležnu Regionalnu operativnu direkciju/Odeljenje za velike poreske obveznike, za zakonito poslovno nasleđivanje.

Obaveštenje mora sadržati sledeće osnovne informacije:

- Datum obaveštenja;
- Zakonska poreska osnova utvrđena za ove slučajeve;
- nazive preduzeća, ime i prezime ostavioca i naslednika;
- Jedinstveni identifikacioni brojevi oba preduzeća;
- brojevi PDV sertifikata kao poreskih obveznika (oporučilac i naslednik);
- Izvod iz matične knjige umrlih ostavioca;
- Vrsta poslovnog nasleđivanja: potpuno ili delimično (kada funkcionišu nezavisne poslovne jedinice iz sastavnog preduzeća);

- Overenu kopiju Rešenja nadležnog organa o zakonskom nasleđivanju;
- Poslovna aktivnost koja se obavlja sa ovim nasleđenim poslovnim sredstvima;
- Vrednost nasleđene robe/imovine ukupno i po korisnicima (priložiti specifikaciju robe/aktive);
- poreski period PDV-a kada se vodi zakonsko nasleđivanje;
- Preostalo kreditno stanje za ovaj poreski period;
- Ukupna poreska dugovanja (obaveze);
- Potpis naslednika ili njihovog zastupnika na osnovu Odluke nadležnog organa.

12. Sve gore navedene procedure će se primenjivati čak i u slučajevima kada fizičko lice nije obveznik PDV-a.

STUPANJE NA SNAGU

Ova javna obrazložena odluka stupa na snagu danom potpisivanja od strane generalnog direktora Poreske uprave Kosova.

Datum: 24 / 01 /2022

Generalni direktor PUK

